

føre Straffeforbøielse som at optage andre Momenter, som komme i Betragtning ved Straffens Udmaalning. Det kan naturligtvis tænkes, og i det virkelige Liv indtræffe, at der er mange forskellige Tilfælde, som gjøre, at Straffen snart maa være haard og snart mild, til Exempel, naar en Dvafsølver har taget en stor Mængde Syge under Guur og drevet sine Forretninger i større Omfang, thi deri ligger naturligtvis en Opfordring til at paa-lægge ham en høiere Straf.

Jeg maa endnu gjøre en mindre betydelig Bemærkning. Imellem den ærede Ministers og Udvalgets Endringsforslag er der den Forskiel, at Udvalget udtrykkeligt har anført, at Bøderne skulle tilfalde vedkommende Fattigkasse. Marsagen til, at denne Tilføining er kommen ind i Udvalgets Forslag, hidrører derfra, at i Forordningen af 1794 staaer der, at Mulcten for første Gang begaaet Dvafsølveri tilfalder „Sognets“ Fattigkasse. Dette er Noget, der ellers ikke mere gjælder om Mulcten. Hvor de idømmes ved Domstolene, tilfalde de Amtets eller den paagældende Kjøbstads Fattigkasse. I Praxis følges i denne Henseende heller ikke længere Forordningen af 1794; thi, naar man vil tage Dommene for sig, vil man aldrig finde, at Mulcten for første Gang begaaet Dvafsølveri tillægges det paagældende Sogns Fattigkasse; men det hedder: f. Ex. Frederiksborg Amts Fattigkasse o. s. f. Derfor har Udvalget troet, at det var rettest at tilføie denne almindelige Bestemmelse.

Lindberg: Det er mig egentlig noget Uventet, at jeg skal komme til at tage Ordet i denne Sag; men, da jeg under den tidligere Behandling hørte udtale af den høitærede Justitsminister, at det var en Forbrydelse, naar et Menneffe, uden at have taget medicinsk Examen, kom et andet sygt Menneffe tilhjelpe, dersom det var muligt at faae fat paa en Læge, saa mener jeg rigtignok, at det var paa høie Tid, siden den Sag var bleven bragt frem, at vi ogsaa kom ihu, at vi vare et frit Folk, saa at vi ikke længere skulde taale saadanne unaturlige Baand og Anvendelsen af saadanne Straffe, som der imod enkelte Personer ere blevene gjorte gjældende i vort Fædreland, dersom Hjælpen virkelig har været udøvet i en

menneffekjærlig Hensigt. Det er nu ogsaa ganske rigtigt, at det ærede Udvalg i en høj Grad er gaaet ind paa at modificere disse Straffe, som vare bestemte i den tidligere Lovgivning af 1794 for en saadan uberettiget Lægepraxis; men det samme Udvalg gaer dog altid ud fra den Forudsætning, at det er Noget, som bør straffes, naar et Menneffe tillæder sig dette, og det mener jeg rigtignok er en Levning fra Fortiden, fra dette Laugs-væsen, bygget paa et Examen-system, som vi mere og mere skulle see at komme bort fra. Jeg troer ikke, at det kunde lykkes lige strax at naae derhen, men jeg har derfor tilladt mig at foreslaae nogle Forandringer i Udvalgets Forslag, som ivetmindste vilde gjøre Tilstanden taaleligere, saa at en Mand, naar han saae et sygt Menneffe, og blev spurgt tilraads og tog Menneffet under Behandling, og han virkelig, uden nogen Betaling, uden nogen egen-nyttig Hensigt, bragte dette Menneffe paa Fode igjen, at han da kunde være ganske sikker for, at han ikke skulde blive tiltalt, om han endog blev frifunden; men efter selve Forslaget kan han ikke blive fri for at udholde en Proces; og at blive frifunden, det er allerede galt, men at blive dømt ovenikjøbet, det er endnu meget galere. Jeg mener altsaa, at, naar en Mand, som saaledes kan være sine Medmenneffer tilhjelpe, beredvilligt gjør det, naar han bliver opfordret dertil, og gjør det uden Betaling, og det ikke bevises, at han har gjort nogen som helst Skade, at den Omstandighed, at han ikke har taget Examen, da ikke bør udsætte ham for endog at blive sat 4 Maaneder i Fængsel. Dersom dette skal kaldes Frihed, saa veed jeg rigtignok ikke, hvad Frihed har at betyde, og, dersom vi skulle regne paa, at den menneskelige Sjæl dog har noget Mere at betyde end det menneskelige Legeme, — og vi ere blevene enige om ved Bedtagelsen af vor Grundlov, at det skal staae Enhversom helst frit for at optræde som Sjælesørger og stifte religiøse Partier, og det, uden at han paa nogen Maade skal være udsat for Forfølgelse —, saa veed jeg rigtignok ikke, hvorledes Sammenhængen er dermed, at, naar et Menneffe beviistligt har gavnet et Medmenneffe ved at hjælpe det ud af en Syg-